

Sygn. akt IX Ka 293 / 13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Barbara Plewińska / spr /

Sędziowie - SO Marzena Polak

- SO Rafał Sadowski

Protokolant - st. sekr. sąd Magdalena Maćkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Marzenny Mikołajczak

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2013 roku

sprawy **P. J.** i **M. D.**

oskarżonych z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i art. 278 § 1 kk
w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obu oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie – VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Wąbrzeźnie

z dnia 8 kwietnia 2013 roku sygn. akt VII K 128 / 13

I. uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne, zaskarżony wyrok utrzymuje
w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa / Sądu Rejonowego w Chełmnie / na rzecz adwokata A. C. kwotę 516,60-,zł. / pięciuset
szesnastu złotych
i sześćdziesięciu groszy / brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu M. D. z urzędu
w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia obu oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, zaś wydatkami postępowania
odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 293/13

UZASADNIENIE

P. J. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 27 listopada 2012 roku w W., woj. (...)- (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do salonu (...) w ten sposób, że po uprzednim wybiciu szyby w drzwiach wejściowych zamierzał wejść do wnętrza w celu zaboru mienia, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, z uwagi na załączenie się sygnału dźwiękowego alarmu i zatrzymaniu przez patrol Policji, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu, sygn. akt II K 119/06 za

przestępstwo z art. 286 § 1 kk na karę pozbawienia wolności, która odbył w okresie od 26.01.2009 roku do 26.07.2010 roku,

- to jest o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk zw. z art. 64 § 1 kk;

II. w nocy z 22/23 listopada 2012 roku w W., woj. (...)- (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M. D. wykorzystując stan upojenia alkoholowego oraz sen pokrzywdzonego z mieszkania dokonał zaboru w celu przywłaszczenia obrazu ściennego, wartości 500 złotych działając na szkodę J. A., przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach określonych jak w pkt I,

- to jest o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

M. D. został oskarżony o to, że:

III. w dniu 27 listopada 2012 roku w W., woj. (...)- (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. J., usiłował dokonać kradzieży

z włamaniem do salonu (...) w ten sposób, że po uprzednim wybiciu szyby w drzwiach wejściowych zamierzał wejść do wnętrza w celu zaboru mienia, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, z uwagi na załączenie się sygnału dźwiękowego alarmu i zatrzymaniu przez patrol Policji, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu, sygn. akt II K 139/06 z dnia 21.12.2006 roku za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk

i art. 310§1 i §2 i art. 286§1 kk na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 5.03.2007 roku do 05.11.2008 roku w całości,

- to jest o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk zw. z art. 64 § 1 kk;

IV. w nocy z 22/23 listopada 2012 roku w W., woj. (...)- (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. J. wykorzystując stan upojenia alkoholowego oraz sen pokrzywdzonego z mieszkania dokonał zaboru w celu przywłaszczenia obrazu ściennego, wartości 500 złotych działając na szkodę J. A., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu, sygn. akt II K 139/06 z dnia 21.12.2006 roku za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk i art. 310 § 1 i § 2 kk i art. 286 § 1 kk na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 5.03.2007 roku do 05.11.2008 roku w całości,

- to jest o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Chełmnie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Wąbrzeźnie wyrokiem z dnia 08 kwietnia 2013 roku (sygn. akt VII K 128/13):

1. oskarżonego P. J. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, to jest występku z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i w zw. z art. 64 § 1 kk i za to w myśl art. 14 § 1 kk na podstawie art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

2. oskarżonego P. J. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia, to jest występku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

3. oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt III aktu oskarżenia, to jest występku z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i w zw. z art. 64 § 1 kk i za to w myśl art. 14 § 1 kk, a na podstawie art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

4. oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt IV aktu oskarżenia, to jest występku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
5. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary orzeczone w punktach 1 i 2 wyroku i wymierzył oskarżonemu P. J. łączną karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;
6. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary orzeczone w punktach 3 i 4 wyroku i wymierzył oskarżonemu M. D. łączną karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;
7. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet wyżej orzeczonej w punkcie 5 wyroku łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu P. J. okres dwóch dni jego zatrzymania od 27 listopada 2012 roku do 28 listopada 2012 roku, przyjmując je za równoważne 2 dniom pozbawienia wolności;
8. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet wyżej orzeczonej w punkcie 6 wyroku łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. D. okres dwóch dni jego zatrzymania od 27 listopada 2012 roku do 28 listopada 2012 roku, przyjmując je za równoważne 2 dniom pozbawienia wolności;
9. na podstawie art. 415 kpk zasądził solidarnie od oskarżonych P. J. i M. D. na rzecz pokrzywdzonego A. G. kwotę 620 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lutego 2013 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania;
10. na podstawie art. 415 kpk zasądził solidarnie od oskarżonych P. J. i M. D. na rzecz pokrzywdzonego J. A. kwotę 500 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lutego 2013 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania;
11. zwolnił obu oskarżonych w całości od ponoszenia kosztów postępowania i kosztami w tym zakresie obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelacje wnieśli obaj oskarżeni.**

Oskarżony P. J. zaskarżył wyrok w całości kwestionując przyjętą przez sąd meriti kwalifikację prawną przypisanych mu czynów oraz wymiar kary. Oskarżony potwierdzając, że popełnił zarzucone mu czyny i podniósł, że skradziony przez niego obraz stanowiący przedmiot zarzutu z punktu II a/o jest wart około 200 złotych, a nie jak przyjął sąd I instancji 500 złotych. Wskazał też, że wymierzona mu kara jest rażąco niewspółmiernie surowa.

Oskarżony P. J. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zakwalifikowanie popełnionego przez niego występku jako zniszczenia mienia, a nie usiłowania kradzieży z włamaniem zaś w odniesieniu do skradzionego mienia jako wykroczenia, a nie przestępstwa, a ponadto o obniżenie wymiaru kary i wymierzenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania bądź wymierzenie kary ograniczenia wolności.

Oskarżony M. D. zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze podnosząc zarzut rażącej surowości kary.

Oskarżony M. D. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wymierzonej mu kary bądź o złagodzenie wymiaru kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżonych okazały się oczywiście bezzasadne.

Z uwagi na fakt, że oskarżony P. J., którego apelacja została uznana za oczywiście bezzasadną – nie wniósł o uzasadnienie wyroku, sąd odwoławczy po myśli

art. 457 § 2 kpk ograniczył zakres niniejszego uzasadnienia do rozważenia zarzutów podniesionych w apelacji M. D. oraz zarzutów zawartych w piśmie jego obrońcy.

Oskarżony M. D. podniósł w swojej apelacji wyłącznie zarzut rażącej surowości wymierzonej mu kary, natomiast obrońca w piśmie uzupełniającym (k. 207- 208) zarzucił sądowi meriti naruszenie przepisów prawa materialnego pod postacią art. 64 § 1 kk, art. 53 kk czy art. 60 § 3 kk, a także naruszenie przepisu art. 424 § 1 pkt 2 kpk poprzez nie wyjaśnienie w pisemnych motywach wyroku podstawy prawnej wyroku. Twierdzenia obrońcy wymagały ustosunkowania się do zgłaszanych przez niego zastrzeżeń odnośnie ustaleń stanu faktycznego.

Wyjść należało od stwierdzenia, że ocena dowodów dokonana przez sąd I instancji była poprawna i rzetelna, a wynikające z niej ustalenia faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego wyroku prawidłowe. Wywody obrońcy i oskarżonego M. D. nie przekonały by oceny i wnioski Sądu Rejonowego były błędne czy dowolne. Ocena materiału dowodowego uwzględniała reguły sformułowane w art. 7 kpk, zgodna była z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz nie zawierała ani błędów logicznych ani faktycznych.

Nie było zdaniem Sądu Okręgowego jakichkolwiek przesłanek wskazujących na to, że sąd I instancji naruszył przepis postępowania, którego obrazę zarzucił obrońca M. D., ani też że poczynił błędne ustalenia faktyczne co do działania oskarżonego w ramach recydywy z art. 64 §1 kk.

Jeśli chodziło o zarzut obrazę przepisów postępowania to nie miał racji obrońca powołując się na naruszenie przez sąd I instancji przepisu art. 424 § 1 pkt 2 kpk jako podstawę uchylenia zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania. Według skarżącej nie wyjaśnienie w pisemnych motywach wyroku podstawy prawnej wyroku miało wpływ na treść rozstrzygnięcia gdyż uniemożliwiało weryfikację przesłanek jakimi kierował się sąd meriti

w zakresie przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonemu czynów. O ile można się zgodzić ze skarżącą, że w istocie ta część uzasadnienia, w której sąd I instancji winien zaprezentować rozważania dotyczące przyjętej oceny prawnej zachowania oskarżonego była bardzo zwięzła (wręcz symboliczna), o tyle jednak w okolicznościach sprawy powyższy brak nie miał żadnego wpływu na treść zapadłego wyroku. Materialno - karna ocena zachowania oskarżonych była poprawna zaś rzetelna ocena materiału dowodowego, w tym wnikliwa analiza wersji prezentowanych przez oskarżonych pod kątem zasad logiki i doświadczenia życiowego przekonała, że oskarżeni dopuścili się kradzieży z włamaniem, a nie li tylko zniszczenia mienia, jak ostatecznie utrzymywali. Obrońca podniósł, że zaniechanie sądu meriti uniemożliwiło weryfikację przyjętej kwalifikacji prawnej, jednakże sugestie te okazały się dowolne jeśli zważyć, że wnioski płynące z analizy dowodów jednoznacznie wskazywały na wyczerpanie przez oskarżonych znamion przypisanych im przestępstw. Sąd Rejonowy oceniając dowody akcentował te elementy zachowania obu oskarżonych, które świadczyły

o tym, że usiłowali oni dokonać kradzieży z włamaniem, a nie tylko zniszczenia mienia. Wskazał przy tym dlaczego nie dał wiary wersji oskarżonych według której mieli oni jedynie zniszczyć szybę sklepową, a nie włamać się do sklepu. Rozważania te okazały się w pełni poprawne i przekonały o poprawności wniosków w zakresie oceny działania oskarżonych

i – wbrew odmiennym sugestiom obrońcy - umożliwiły kontrolę procesu myślowego Sądu Rejonowego. Zresztą już ustalenia stanu faktycznego wskazywały jednoznacznie na wyczerpanie przez oskarżonych znamion przypisanych im występów. Stan faktyczny zarówno w zakresie kradzieży na szkodę J. A. jak i usiłowania kradzieży

z włamaniem do sklepu (...), nie był skomplikowany a materialno - karna ocena zachowania oskarżonych nie przysparzała trudności interpretacyjnych.

Odnosząc się z kolei do zarzutu naruszenia przepisu art. 64 § 1 kk zważyć należało,

że weryfikacja ustalenia sądu meriti w tej części w drodze uzupełniającego postępowania dowodowego przeprowadzonego przed sądem odwoławczym potwierdziła, że w istocie oskarżony popełnił przypisane mu czyny w warunkach recydywy opisanej w art. 64 § 1 kk. Powyższe wynikało z załączonego do akt odpisu wyroku łącznego Sądu Okręgowego

w Toruniu z dnia 21 grudnia 2006 roku w sprawie II K 139/06 oraz z nadesłanych informacji o odbyciu przez oskarżonego kary (k. 211-212; k. 213-214; ujawnione - k. 215).

W/w wyrokiem wymierzono oskarżonemu karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności obejmującą karę 6 miesięcy ograniczenia wolności wymierzoną oskarżonemu

w sprawie II K 33/99 za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk oraz karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy II K 66/99 orzeczoną za przestępstwa z art. 310 § 1 i 3 kk i z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk. Powyższą karę łączną oskarżony odbył w okresie od 5 marca 2007 roku do 5 listopada 2008 roku, co wynikało wprost z informacji o odbyciu kary (k. 213-214). Powyższa okoliczność przesądziła, że popełniając w dniu 27 listopada 2012 roku czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk (czyn z punktu III a/o) oraz czyn z art. 278 § 1 kk (czyn z punktu IV a/o) działał w warunkach recydywy z art. 64 §1 kk.

Skarżąca niezasadnie wytknęła nadto sądowi I instancji obrazę przepisu art. 53 kk. Wyjść należało od tego, że w licznych orzeczeniach Sąd Najwyższy zawarł jednolite stanowisko co do charakteru normy prawnej, której naruszenie może stanowić podstawę zarzutu obrazy prawa materialnego, wskazując, że winna to być norma o treści stanowczej, zawierająca niezrealizowany w zaskarżonym orzeczeniu nakaz lub pominięty zakaz. Takiego charakteru nie ma przepis art. 53 kk formułujący dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary, dlatego nie mógł on stanowić przedmiotu zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego. Niewspółmierność kary mogła stanowić wyłącznie podstawę do formułowania zarzutu z art. 438 pkt 4 kpk. Mimo, iż obrońca takiego zarzutu nie podniósł to jednak oczywiste było, że w istocie kwestionowała ona wymiar orzeczonej względem M. D. kary sugerując nadto, że kara ta winna zostać warunkowo zawieszona. Stanowisko jednak obrońcy i tożsame stanowisko oskarżonego, który w osobistej apelacji podniósł zarzut rażącej niewspółmierności kary były polemiczne. Nie sposób bowiem uznać, że wymiar kar jednostkowych wymierzonych oskarżonemu w punktach 3 i 4 zaskarżonego wyroku jak i wymiar kary łącznej z punktu 6 tego wyroku był rażąco surowy w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk, a tylko taka ocena kary uprawniałaby sąd odwoławczy do jej złagodzenia.

Kary jednostkowe wymierzone oskarżonemu w punktach 3 i 4 zaskarżonego wyroku ukształtowane zostały w dolnych granicach ustawowego zagrożenia przewidzianego przez normy prawne, których znamiona swoim zachowaniem wyczerpał, a więc odpowiednio w art. 279 § 1 kk oraz w art. 278 § 1 kk, dlatego kar tych nie można uznać za surowe czy nadmiernie dolegliwe zwłaszcza jeśli uwzględnić fakt, że oskarżony czyny te popełnił w warunkach recydywy z art. 64 §1 kk. Wymierzeniu oskarżonemu kar w niższych wymiarach niż orzeczone przez sąd meriti sprzeciwiała się też dotychczasowa postawa oskarżonego, który był już do tej pory aż dziewięciokrotnie karany i to z reguły za przestępstwa przeciwko mieniu. Oskarżony jest więc sprawcą niepoprawnym i zdemoralizowanym. Popełnia on przestępstwa regularnie od 1999 roku zaś przed popełnieniem kolejnych z rzędu przestępstw nie powstrzymały go wymierzone mu do tej pory kary ani nawet pobyty w zakładach karnych. Wobec takiej postawy oskarżonego jego przyznanie się do winy w toku niniejszego postępowania - co akcentował jego obrońca jako istotną okoliczność łagodzącą - nie mogło mieć decydującego znaczenia przy wymiarze kary i nie stanowiło dostatecznej podstawy do złagodzenia wymiaru orzeczonych kar zwłaszcza, że oskarżony wyjaśniając w sprawie nie był do końca szczery bowiem zaprzeczył na rozprawie by dokonał kradzieży z włamaniem do sklepu (...) forsując wersję, że dokonał z P. J. jedynie wybicia szyby.

Także kara łączna 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności nie mogła uchodzić za surową. Kara ta została wymierzona po zastosowaniu zasady zbliżonej do zasady pełnej absorpcji, a więc w sposób korzystny dla oskarżonego i czyniła ona zadość wymaganiom

w zakresie prewencyjnym. Mimo istnienia ścisłego związku czasowo - przestrzennego między popełnionymi czynami, popełnienie czynów wypełniających znamiona różnych przestępstw, odmienny sposób działania oskarżonego oraz różność osób pokrzywdzonych wykluczały zastosowanie przy orzekaniu kary łącznej zasady pełnej absorpcji.

Uprzednia karalność oskarżonego przekonała natomiast, że tylko kara pozbawienia wolności w bezwzględny wymiarze spełni cele wychowawcze i prewencyjne. Oskarżony jest recydywistą. Mimo dziewięciu wyroków skazujących oraz wymierzania mu szeregu kar ograniczenia wolności oraz kar pozbawienia wolności w bezwzględny

wymiarze, a nawet mimo odbycia części tych kar, oskarżony nie zmienił swojego postępowania. Wydane wyroki i orzeczone kary, a nawet pobyt w zakładzie karnym nie skłoniły oskarżonego do zmiany zachowania. Wykazując się lekceważącą postawą w stosunku do dotychczasowych wyroków skazujących oskarżony po raz kolejny popełnił przestępstwa przeciwko mieniu. Wzgląd na cele prewencyjne wymagały zatem orzeczenia kary pozbawienia wolności w bezwzględnym wymiarze. Sąd odwoławczy nie dostrzegł jakiejkolwiek okoliczności, które przekonałyby o tym, że oskarżony zasługiwał na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia kary. Przeciwnie, dotychczasowa postawa oskarżonego dowodzi, że wymaga on resocjalizacji w warunkach izolacji.

W niniejszej sprawie - mimo sugestii skarżącej – nie zaistniała podstawa do nadzwyczajnego złagodzenia kary w trybie art. 60 § 3 kk. Warunkiem skorzystania z instytucji przewidzianej w art. 60 § 3 kk jest współdziałanie w popełnieniu przestępstwa z co najmniej z dwiema innymi osobami i ujawnienie tej okoliczności przed organami ścigania. Tymczasem niewątpliwie oskarżony ujawnił fakt popełnienia przestępstwa popełnionego wyłącznie z jedną osobą - P. J.. Z tego też względu nadzwyczajne złagodzenie oskarżonemu kary nie wchodziło w grę.

Nie znajdując zatem podstaw do uwzględnienia apelacji oskarżonego M. D. oraz uznając zarzuty jego obrońcy za chybione, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy uznając wniesioną w sprawie apelację M. D. – podobnie jak apelację P. J. - za oczywiście bezzasadną.

W sprawie nie wystąpiły też żadne uchybienia mogące stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze będące podstawą do uchylenia bądź zmiany wyroku z urzędu.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk Sąd Okręgowy zwolnił obu oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając całością wydatków postępowania odwoławczego - w tym kosztami nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu M. D. z urzędu w postępowaniu odwoławczym - Skarb Państwa, albowiem przemawiała za tym ich sytuacja majątkowa.